

A HTMT HÍREI**50. alkalommal szervezik meg az Amerikai Magyar Tanáregyesület konferenciáját Clevelandben**

2026. április 16–19. között rendezik meg az Amerikai Magyar Tanáregyesület (AHEA) 50. éves konferenciáját az Egyesült Államokbeli Cleveland városában. [...] A konferencia részletes programja már elérhető a szervezők honlapján, és megnyílt a kedvezményes, úgynevezett early-bird regisztráció is... Forrás MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Molnár Antal: A moldvai magyarság felekezeti kultúrák válaszfútján

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet szeretettel meghív minden érdeklődőt az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet igazgatója, Molnár Antal A moldvai magyarság felekezeti kultúrák válaszfútján. A kutnári zsinat és a katolikus reform kezdetei a kora újkori Moldvában című kötetének bemutatójára 2026. március 9-én, 17 órától az EME székházába... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

2026-ban az EME könyvtáraiban elérhető adatbázisok

Az EME könyvtáraiban (idén már a Jordáky könyvtárban is) minden EME-tag számára elérhetők az alábbi online adatbázisok: Arcanum Digitális Tudománytár; Magyar Elektronikus Referenciamű Szolgáltatás (MeRSZ); Akadémiai Kiadó Szótárai; SzóTudásTár; L'Harmattan Open Access és Archívum; Szakkiadók Társulása (SZAKTÁRS)... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**Tizennégy pályázatot jelentett meg a Nemzeti Közösségi Titkárság**

Tizennégy pályázatot jelentett meg a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság. Ezek közül tizenegy az oktatás területét érinti, míg három a nemzeti kisebbségek – nemzeti közösségek jogérvényesítésének támogatását szolgálja. [...] A pályázatok jelentős anyagi keretet biztosítanak: az oktatási kiírások összértéke 536,7 millió dinár. Az új pályázati lehetőségekről, az oktatási intézmények előtt álló fejlesztésekről és a vajdasági magyar intézmények számára kínákozó támogatásokról Ótott Róberttel, a tartományi kormány alelnökével, tartományi oktatási, jogalkotási, közigazgatási és nemzeti kisebbségi–nemzeti közösségi titkárral beszélgettünk. [...] A nemzeti közösségek jogérvényesítésének területén három pályázat jelent meg, összesen 95 millió dináros keretösszeggel... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Újjászületett Szabadka kulturális központja

Húsz év után ünnepélyesen átadták a felújított Szabadkai Népszínház épületét. Nemcsak Szabadka, hanem egész Szerbia kulturális életének egyik meghatározó központja született újjá. [...] Az előadásokat egyelőre a kísérleti színpadon játsszák majd. A nagyterem 300 férőhelyes. A legmodernebb színháztechnológia kap helyet benne. A díszlet emelhető, a színpad süllyed. A kamaraterem 80 férőhellyel rendelkezik. [...] Nyitóelőadásként Dušan Kovačević „Gyűjtőközpont” című darabját mutatják be Darijan Mihajlović rendezésében, mely egy élet és halál közötti állapotról, a világok között rekedt emberekről szól. A darab témája magát is a színházat is jól jellemzi, hiszen az közel két évtizedig valahol a valós építkezés és az ígéretek között létezett. [...] A színpad már jó ideje a próbáké, hiszen a Magyar Társulat a világhírű musical, a Chicago bemutatójára készül. A produkcióban több mint harminc közreműködő lép színpadra, a zenei kíséretet pedig a Szabadkai Big Band biztosítja... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Beszélgetés: Polyák Gabriella, az Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományok Karának doktorandusza

A fiatal közlekedésmérnök nagy érdeklődéssel kutatja az utakat, úthálózatokat. Szabadidejében sem szakad el a témától, de akkor inkább már más formában éli meg: európai és tengerentúli utazásokkal. Milyen érzéssel tölt el, hogy a számos szakmai elismerés mellett immár a Pázmány Péter-díjat is magadénak tudhatod? Erőt és motivációt ad. Visszajelzés, hogy annak, amivel foglalkozom, valóban értéke és jelentősége van. Kutatásaim kezdetén már kaptam egy hasonló díjat, a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács Kiváló Tehetség kitüntetésben részesített. [...] Újvidéken, a Műszaki Tudományok Karán közlekedésmérnök-doktorandusként folytatom a tanulmányaimat, miközben Szabadkán, a Műszaki Szakfőiskolán tanársegédként dolgozom. Azokat a témákat szeretem a leginkább, amelyeknek közvetlen hatásuk van az emberek mindennapjaira. Az első jelentősebb kutatási témám a Forma 1-hez kapcsolódott: a versenynaptár optimalizálásával foglalkoztam különböző algoritmusok alkalmazásával... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tóth Vilmos, építész

Jelenkorunk meghatározó építészei, téralkotói között tarthatjuk számon Tóth Vilmos magyarkanizsai építészt, aki 2023 óta a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. Pályafutását számos díj, szakmai elismerés és kitüntetés övezi, legutóbb pedig Magyar Életfa díjjal jutalmazták munkásságát. [...] Mindenképp meglepett. Soha nem voltak ilyen ambícióim, csak tettem a dolgom. Jólesik az embernek, ha a közösség visszajelez, ha értékeli a munkáját. [...] Az építészet mindig a hellyel kezdődik — azzal a természeti és épített környezettel, ahová az objektum kerül. A táj, az éghajlat, a talaj minősége, az utcák, a környező házak anyaghasználata mind irányt mutatnak. Rengeteg időt emészt fel az adminisztráció, a szabványértelmezés. A homlokzatok egyszerűsödnek, a részletképzés elszegényedik, mert a vastag hőszigetelési rendszerek és a költségkorlátok nem kedveznek a mives megoldásoknak... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Gobby Fehér Gyula, író

83 éves korában elhunyt Gobby Fehér Gyula író, újságíró, szerkesztő, aki meghatározó szerepet játszott a vajdasági magyar televíziózás és sajtó fejlődésében. Pályafutása során több médiainstitúcióban is vezető tisztségeket töltött be, miközben íróként is jelentős életművet hozott létre. [...] Íróként is maradandót alkotott: regényeket, novellásköteteket és drámákat publikált. Nevéhez fűződik a szabadkai színház egyik legsikeresebb előadásának, A zöldhajú lány című rockoperának a szövegkönyve is... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Vasárnap esti könyves beszélgetések

Március 1-jén 18 óra kezdettel immár ötödik alkalommal került sor a könyvadásával egybekötött Vasárnap esti könyves beszélgetésekre a szabadkai Klein House-ban. Az Antikvár Könyvesbolt hozza a vendégeket és a könyveket, a Klein House adja a helyszínt. Eddig Berényi Emőke biblioterapeutával, Vass Szabolcs képzőművésszel, Beszédes István költővel-művelődésszervezővel és Harkai Vass Éva költővel-műfordítóval, az MTA külső köztestületi tagjával beszélgetett Rajsli Emese, az estek házigazdája és az Antikvár Könyvesbolt ötletgazdája. [...] Ezúttal — a nemrég megjelent Hordozható óceán c. kötet kapcsán — az óbecsei-szegedi Orcsik Roland költő, író volt az est vendége... Forrás: Szmp.press: [teljes cikk >](#)

A magyar filmek a főszerep a zentai Kiszsinagógában

Hatalmas érdeklődés övezte a Zentán megszervezett magyar filmestek rendezvénysorozatát. A filmkedvelők péntek este a Macskafogó című alkotást, míg szombaton Till Attila rendezésében a Tiszta szívvel című akció-vígjátékot tekinthették meg. [...] Az érdeklődők péntektől vasárnapig három magyar alkotást tekinthettek meg szerb felirattal. [...] A Magyar filmestek a Kiszsinagógában című rendezvénysorozatát a belgrádi Collegium Hungaricum, valamint a zentai Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ szervezésében második alkalommal hívták életre... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A Bács-Bodrogh Megyei Kör

A XIX. század végén és a XX. század elején a Budapesten élő bácskaiak kedvenc találkozóhelye volt. Nevéről ítélve bácskai egyesület volt, de Budapesten székel, ahol alkalmas, népszerű találkozóhelye volt a hosszabb-rövidebb ideig ott tartózkodó bácskai üzletembereknek, politikusoknak, országgyűlési képviselőknek, de főként az ott tanuló egyetemistáknak. A kör kitűzött célja volt „a megyebeliek részére a fővárosban, közös otthon létesítése”, valamint „a fővárosban pályát végző, anyagi gondokkal küzdő bácskaiak segélyezése”. [...] Németh Ferenc, az MTA külső köztestületi tagjának cikke... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Kihelyezett képzést indít a Rákóczi Egyetem Vásárosnaményban

Hivatalosan is aláírták március 7-én Vásárosnaményban azt az együttműködési szerződést, amely lehetőséget biztosít a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem számára kihelyezett képzés elindítására. Ezzel az egyetem az ukrain felsőoktatási intézmények közül elsőként nyit külföldön fiókintézményt. [...] A szervezet új elnökének egyhangú szavazással Rezes Józsefet választották, aki székfoglaló beszédében hangsúlyozta: az ungvári magyarság szóróvándorlósággá alakult, akiket a látókör peremére szorult Kárpátalján... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Nyílt napot tartott a Rákóczi Egyetem Felsőfokú Szakképzési Intézete

Nyílt napot szerveztek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Felsőfokú Szakképzési Intézetében, ahová vidékünk tanulóit és szüleiket várták. Az érdeklődők főképpen Beregszászból és a Beregszászi kistérségből érkeztek, de jöttek a Mezőkaszonyi kistérségben működő iskolákból is tanulók. Több mint ötven diák gyűlt össze az iskola nagytermében, akiket Soós Katalin igazgató köszöntött. [...] Intézményünk áttér a profilalapú oktatásra, azaz humán- és reálszakirány szerint bontjuk a

csoportokat. Ez lehetőséget biztosít a diákok számára, hogy a választott szakirányuk szerint emelt óraszámban tanulhassák a következő tantárgyakat... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Beszélgetés: Harctéri stressz és visszatérés

Négy éve tart az orosz ukrán háború. Négy éve él egy ország folyamatos bizonytalanságban, veszteségben és készenlétben. A frontvonalak nemcsak a térképen húzódnak – hanem az emberek idegrendszerében, és jövőképében is. Ezúttal a katonák pszichés állapotával, a harctéri élmények lelki terhével és a visszatérés nehézségeivel foglalkozunk. Ebben Olena Kuzma pszichoterapeuta, addiktológiai terapeuta, kognitív viselkedésterápiás szakember, az Ukrán Pszichoterapeuták Szövetsége Kárpátaljai Tagozatának elnöke, az Insight Pszichológiai Diagnosztikai és Rehabilitációs Központ vezetője és társalapítója volt a segítségünkre. [...] A megszokott környezettől, a családtól és a civil élettől való tartós elszigetelődés fokozatosan átalakítja az értékrendet és a prioritásokat. A békés környezetbe való visszatérés elidegenedés- vagy értelemvesztés-érzéssel járhat. [...] Ukrajna jelenleg aktívan fejleszti a katonák és veteránok pszichológiai ellátórendszerét. A rendszer működik, de erőforrásai nem arányosak a szükségletekkel... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Braun Éva, pedagógus

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának vendége Braun Éva, a Kárpátaljai Megyei Pedagógus Továbbképző Intézet magyar nyelv és irodalom oktatásáért felelős megyei módszeresze. [...] Ungvári Állami Egyetem magyar nyelv és irodalom szakán tanultam. [...] A diploma megszerzése után visszatértem az alma materbe, a Szürtei Középiskolába, ahol magyar nyelv és irodalom szakos tanárként helyezkedtem el. [...] Ma is fontos számomra, hogy a módszereszi munkám mellett óraadó tanárként tanítsak a Szürti Líceumban. Így nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is rálátok az oktatás mindennapi kihívásaira... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk](#) >

A 75 éves Vári Fábián Lászlót köszöntik Beregszászban

Irodalmi kilátó című hagyományos rendezvényét tartja az Együtt folyóirat és a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet március 17-én Beregszászban. A programról Dupka György, az irodalmi-kulturális lap felelős kiadója, az MTA külső köztestületének tagja közölt részleteket a Facebookon. [...] Az eseményen, melynek Magyarország Beregszászi Konzulátusa ad otthont, bemutatják az Együtt új lapszámát, valamint Marcsák Gergely Szégyenpiac nagycsüörtökön című verseskötetét. [...] A rendezvény keretében születésnapja alkalmából köszöntik a 75 éves Vári Fábián László Kossuth-díjas költő, író, néprajzkutatót, az Együtt szerkesztőbizottságának elnökét... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Reakció: Iskolákban háznak az RMDSZ-es politikusok a nyolcadikos román tesztkönyvvvel

Román tesztgyűjteményt kaptak a magyar nyolcadikosok, a kezdeményezés azonban gyorsan politikai imázsépítéssé silányult. Székelyföldről Máramarosig politikusok hada vonult be az osztálytermekbe, hogy az ingyenes osztogatás közben gyermekarcokkal gyűjtsenek lájkokat. [...] Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának RMDSZ-es alelnöke levelet írt a Transtelexnek, amiben megküldte álláspontját a témával kapcsolatban. [...] A CNCD 2019-ben elmarasztalta az oktatási minisztériumot a magyar diákok hátrányos megkülönböztetése miatt. A minisztérium fellebbezett – mi is fellebbeztünk. A Legfelsőbb Bíróságig vittük az ügyet, és 2023-ban jogerős ítélet született: a román nyelv oktatása a magyar diákok számára diszkriminatív volt. [...] Az eredmény: 8 százalékpontos javulás a román nyelv és irodalom tantárgyból. A lemaradás az országos átlaghoz képest 12,2 százalékról 5,2 százalékra csökkent. [...] Ha az RMDSZ kimegy az iskolákból, ott elkezdődik a romániai magyar oktatás leépítése. ... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Kötet: Székely népi kultúra és reprezentációja

Hogyan lesz egy kapuból szimbólum, egy kalácsból identitásjel, egy múzeumi tárgyból közösségi emlékezet? Pozsony Ferenc, az MTA külső tagjának új kötete a székely kultúra reprezentációjának történetét és jelenkori jelentését tárja fel. [...] A tanulmánykötetet március 4-én a Hargita Megyei Kulturális Központban mutattak be. A jelenlévőket a rendezvény házigazdája, Ferencz Angéla, a kulturális központ igazgatója köszöntötte, a szerzővel Dimény Attila, a kézdivásárhelyi múzeum vezetője beszélgetett. Mindketten az MTA külső köztestületének tagjai. A beszélgetés nem csupán egy könyv bemutatója volt: inkább egy hosszú kutatói életút, egy régió kulturális önértelmezése és egy közösségi identitás történetének felidézése. [...] A kötet egyik legérdekesebb vonulata annak bemutatása, miként emelkedtek egyes mindennapi tárgyak és szokások identitásszimbólummá... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Képernyők helyett közösséget kínál az erdélyi fiatalok számára a cserkészzet

Az időtálló értékekre épülő mozgalomról, a Romániai Magyar Cserkészszövetség 35 évéről, kihívásairól és terveiről Bálint Lajos Lóránt elnökkel beszélgettünk. [...] Valódi közösségi élményt kínál, a természethez visz közelebb, időtálló értékeket közvetít, irányt mutat több mint háromezer erdélyi gyermek számára a cserkészzet, [...] ma 47 aktív csapat működik Kolozsvártól Székelyföldön át Észak-Erdélyig. „Isten, haza, embertárs szolgálata” – a klasszikus értékrend irányító a cserkészek számára. [...] Bálint Lajos Lóránt arról is beszélt, hogy a Romániai Magyar Cserkészszövetség szoros kapcsolatot ápol a Kárpát-medence magyar cserkészszervezeteivel... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: „A romániai tananyag nem tartja a lépést a világ változásával”

Új módszertant fogadott el a kisebbségi tankönyvek beszerzésére a tanügyminisztérium az RMDSZ kezdeményezésére. A szabályozás célja, hogy ösztönözze a magyar pedagógusokat és kiadókat saját tankönyvek készítésére. Az új tananyagok érvénybe lépésével indokolttá válik az új tankönyvek kiadása – nyilatkozta a Kolozsvári Rádióinak a Romániai Magyar Pedagógus Szövetség alelnöke, Ferencz Salamon Alpár. Azt is hozzátette, hogy az RMPSZ álláspontja szerint a romániai tananyag nem tartja a lépést a világ változásával... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Bővíti nemzetközi kapcsolatait a Bolyai

A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum a közelmúltban testvériskolai megállapodást kötött az egyesült államokbeli evansville-i Reitz Memorial középiskolával, illetve az Evansville-i Egyetemmel. Ennek keretében március 30-án negyvenhét diák és négy tanár utazik majd az Egyesült Államokba. [...] A tanintézmény igazgatója, Hajdú Zoltán kiemelte, hogy a testvériskolai kapcsolat ötlete közel két évvel ezelőtt született meg, amikor egy Evansville-ben élő, volt marosvásárhelyi orvos – akinek a felesége az egyik helyi iskolában tanított – felvette a kapcsolatot a Bolyai Farkas Elméleti Líceum vezetésével. [...] Április 15-18. között ismét Marosvásárhely látja vendégül a Magyarországról, Kárpátaljáról és Vajdaságból érkező nyolc iskola küldöttségét a 22-ik Bolyai Iskolák Találkozóján... Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Van még bőven tennivaló a munkaerőpiac egyenlőségéért

Óriási problémát jelent, hogy romániai munkaerőpiacon a nők foglalkoztatottságának az alacsony aránya és ennek a láthatatlan munkavégzés jelensége lehet az egyik fő oka, világított rá Vallasek Magdolna munkaügyi jogász. A Sapientia Jogtudományi Intézet egyetemi docense, a Workplace Rights BV iroda munkajogi szakértője kiemelte, hogy bár a szabályozási szinten van mit javítani, de az alapvető probléma sokkal inkább a mögötte álló gyakorlat esetén jelentkezik... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Felmérés: Ki mennyi házimunkát vállal?

A háztartási munkamegosztás sok családban magától értetődőnek tűnik – egészen addig, amíg valaki számszerűsíteni nem próbálja. Sipos Katalin [...] eldöntötte, hogy a Csíki-medencében fogja vizsgálni a háztartási munkát, mint „láthatatlan munkát”. [...] Szerencsére a témavezetőm, Bálint Gyöngyvér, az MTA külső köztestületének tagja maximálisan támogatott, és ezzel elkezdődött egy izgalmas kutatói munka. [...] Tizenhét nap alatt 517 érvényes kitöltés érkezett be. Az idők változnak, a technika fejlődik, de a házimunka-megosztás klasszikus marad. A nők inkább a mindennapi, rutinfeladatokat végzik, a férfiak pedig gyakrabban a fizikai és a jobban látható teendőket vállalják. Sokszor ez nem tudatos döntés, inkább egy megszokott minta, amit észrevétlenül viszünk tovább... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Utolsó beszélgetés a kilencvenesztendős Tar Károly íróval

Miért nem lehettem látható, és a Forrás első sorozatának legnagyobb példányszámában megjelentként lettem máig erően minden Forrás-nemzedék méltatásából kihagyott író? Keserűségem oldja a nemrég kapott elismerés, a Román Írószövetség nekem ítélte a Bálint Tibor-díjat. [...] A múlt század kilencvenes éveinek elején eltitkolt, eltiltott történelmünk ismeretének a pótlására volt szükségünk. A Magyar Tudományos Akadémia engedélyével kivonatoltam a többkötetes Magyarország történelmi kronológiája Erdélyre vonatkozó adatait, Sztranyeczki Misivel hozzáraktuk a Kriterion Könyvkiadó Történelmi kronológia kötetében hasznosíthatókat, és a napilap-kollekciókból kivonatoltuk a közelmúlt legfontosabb erdélyi magyar eseményeit... Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Középkori, szimbolikus lósírt találtak Neamț megyében

Középkorból származó, szimbolikus lótemetkezés maradványaira bukkantak az A8-as autópálya nyomvonalán Târgu Neamț közelében. A szakemberek szerint azért nagy jelentőségű a felfedezés, mert Neamț megye területén ilyen típusú temetkezésről eddig nem voltak információk. A kutatók szerint az állatot nagy valószínűséggel feláldozták. A most feltárt lelőhelyet a kutatók kenotáfiumnak, vagyis szimbolikus sírnek tekintik. Ez olyan temetkezési forma, amelyben az elhunyt földi maradványai nem találhatók meg, de mégis emléket állít neki... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kritika: Sok erő, egy csipetnyi gyöngédség, székelységből meg amennyit felvesz

Milyen összetevői lehetnek egy félig román, jumat ungur (félig magyar román szlengben) Brassóban született, Kolozsváron tanult, Bukarestben dolgozó, Székelyföldön szocializálódott férfi identitásának? Elsősorban sok erő és egy csipetnyi gyöngédség. Andrei Dósa önéletrajzi kötete a Sok erő és egy csipetnyi gyöngédség nem csak téren és időn, kultúrán és nyelven is átívelő szöveg, ami 1310-es Daciába ültet, megidézi Thomas Mannt, de felteszi azt kérdést is, hogy valóban lehetetlen-e egy életet leélni úgy, hogy az ember bizonyos mértékig megőrizi az erkölcsi tisztaságát. Romániában. [...] A kötet 2025-ben jelent meg Horváth Benji fordításában magyarul, négy évvel azután, hogy eredetije napvilágot látott 2021-ben. [...] Nem romantizálja és idealizálja Erdélyt... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

MaFeszt Szatmáron: Nézői „pillanatfelvétel”, pozitív és vegyes benyomások az erdélyi magyar társulatok szemléléről

Immár 7. alkalommal zajlik Szatmárnémetiben a Magyar Színházi Szövetség vándorfesztiválja, a MaFeszt. A március 9-ig tartó, tíznapos seregszemlén az erdélyi magyar színházak több előadását nyílt alkalmunk megtekinteni. Benyomásaink közt akadnak határozottan pozitívak és vegyesek is. A látottakat nézői, nem pedig kritikusai szemszögből közelítjük meg... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Hogyan (nem) ünneplik a nők hónapját a székelyföldi önkormányzatok

Márciust hivatalosan is a nők hónapjává nyilvánították, amely jogi keretet, lehetőséget és hivatkozási alapot teremt az önkormányzatok számára a romániai nők társadalmi hozzájárulásának elismerésére és ünneplésére, illetve az egyenjogúság érvényesítésére és előmozdítására. Ennek kontextusában arra voltunk kíváncsiak, a székelyföldi helyi önkormányzatok hogyan veszik ki a részüket mindebből, mit terveznek márciusra. Mint kiderült, van, ahol elméletben fontos a nőket érintő kérdések állandó tematizálása, gyakorlatban azonban ez kevésbé lekövethető. [...] Romániában jelenleg ötmillió 40 és 65 év közötti nő él, ők azok, akik leginkább ki vannak téve a menopauza tüneteinek. A CURS felmérése szerint a változókorral járó szimptómák jellemzően 50 éves kor előtt jelentkeznek... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Összeomlott a turizmus, Parajd a túlélésért küzd a sóbánya nélkül

A parajdi turizmus évtizedeken át szinte egyet jelentett a sóbányával. Az évente több százezer látogatót vonzó föld alatti gyógyászati központ nemcsak a község arculatát, hanem a gazdaságát is meghatározta. A bányabezárás és a tavaly májusi katasztrófa azonban olyan törést okozott, amelynek hatásai ma is érezhetők. A parajdi idegenforgalom helyzetét, újjászülésének esélyeit Moldován László, a 2007-ben alapított Sóvidék–Hegyalja Turisztikai Egyesület elnöke, panziótulajdonos ismertette a Krónikával. [...] A vendégéjszakák száma a bányakatasztrófa után drámai mértékben zuhant. „2025 az előző év forgalmának mindössze öt százalékát hozta” – fogalmaz az egyesület vezetője. Ez gyakorlatilag a turizmus összeomlását jelenti. [...] Parajd alatt 65 Celsius-fokos sós termálfürdő húzódik, amelynek kiaknázása – egy új, nagyobb hozamú kút fúrásával – alapjaiban változtathatná meg a település esélyeit... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Ionesco A király halódik című drámáját mutatja be a kolozsvári színház

Eugene Ionesco A király halódik című drámáját mutatja be március 11-én a Kolozsvári Állami Magyar Színház a teátrum igazgatója, Tompa Gábor rendezésében – közölte csütörtökön a színház. Mint ismert, az elmúlt időszakban találgtások fogalmazódtak meg Tompa Gábor Ionesco-rendezése kapcsán. [...] Tompa Gábor rendező az abszurd színházzal való kapcsolatáról szólva közölte: az úgynevezett »abszurd színház« valójában félrevezető megnevezés, hiszen nem a színház abszurd, hanem a világ. Felidézte, hogy Ionesco szövegeivel egyetemi éve alatt ismerkedett meg, és már akkor rendkívül izgalmasnak találta őket, de a '80-as években Romániában nem lehetett játszani a román-francia szerzőt. Tompa Gábor rámutatott: A király halódik talán az egyetlen olyan drámai mű a világirodalomban, amely közvetlenül és nyíltan beszél az elmúlás folyamatáról... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Zsolnay-csempékkel restaurálják a Lovagterem padlóját a vajdahunyadi várban

Utolsó szakaszába lépett a vajdahunyadi vár lovagtermének padlórestaurálása, a következő időszakban 7969 kézzel készített kerámialapot fognak lefektetni a teremben. A lapokat a magyarországi Zsolnay porcelánműhely ugyanazzal a technológiával készíti, amelyet 1868-ban a terem első restaurálásakor alkalmaztak... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Újrarajzolt mítoszok

Tusrajzok, amelyek egyszerre idézik a mikroszkóp alatti világot és az ókori mítoszokat. Sárosi Mátyás Zsolt csíkszeredai kiállítása a természet és az ember viszonyát boncolgatja – nyugtalanító pontossággal. [...] Sárosi Mátyás Zsolt grafikai kiállítása nyílt meg március 4-én, szerdán este a csíkszeredai Csíki Moziban. A tárlatot Tőke Sugárka művészettörténész nyitotta meg, aki beszédében a művész munkáinak filozófiai és kulturális rétegeire hívta fel a figyelmet... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Abodi Dóra Chronicles kollekciója

A gótikus mesevilág, az erdélyi legendák és a kortárs divat határán építi univerzumát Abodi Dóra, aki legújabb, Chronicles kollekciójában ismét ezt a sötét esztétikát bontja ki. A kolozsvári származású tervező történelmi alakokból inspirálódva kísérletezik színekkel és anyagokkal, de nem akar történész lenni, inkább az izgatja, hogy mi egyetemes ezekben a figurákban. Abodi Dóra továbbá arról is mesélt, hogyan válik számára Erdély belső világá, miként formálja újra Báthory Erzsébet alakját, és miért tekint a divatra inkább történetmesélésnek, mint pusztán öltözködésnek. [...] Báthory Erzsébet mindig is érdekelt. Nem a bulvár-értelemben vett „vérgrófnő”, hanem mint női archetípus... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

1868-ban elhelyezett időkapszula került elő a gyergyószentmiklósi Szent Miklós-templom tornyából

Megkezdődött a gyergyószentmiklósi Szent Miklós-templom tornyának felújítása. Csütörtökön leemelték a keresztet és a toronygombot, amelyből 158 év után előkerült az időkapszula – benne egy korabeli levéllel, pénzérmeccel és három szivarral. [...] A hengeres Hölgyes Pál Zsolt főesperes bontotta ki. A kapszulában egy levél volt, amely 1868. október 31-én kelt. A dokumentumon megőrzött, a korra jellemző kalligráfiával és az akkori magyar nyelvtan szerint íródott szöveget Bernád Rita-Magdolna, a Gyulafehérvári Főegyházmegyei Levéltár igazgatója olvasta fel... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Alapjaiban meghatározta a mai aradi városképet a hatvanöt éve elhunyt Szántay Lajos

Ha létezik a helytörténetben elválaszthatatlan kapocs egy-egy település, illetve személyiség között, akkor Arad és Szántay Lajos esetében ez egyértelműen megállapítható. [...] Munkássága a mai napig meghatározza a városképet: számos lakóépület, közintézmény és ipari létesítmény készült a tervei nyomán, az utókor viszont csak a közelmúltban kezdte ápolni méltóképp az emlékét. Puskel Péter és Ujj János újságíró, aradi helytörténész több albumban, monográfiában és önálló kötetekben mutatta be munkásságát. [...] Szántay Lajos felsorolta mindazokat az épületeket, amelyeknek a tervezésénél, illetve a kivitelezésénél közreműködött: 97 ilyen felsorolt cím volt, azzal a megjelöléssel, hogy mindössze 16 maradt meg papíron, tehát 81 épület el is készült” – jellemezte a néhai műépítész „termékenységét” Puskel Péter... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Politikum: Kimondta a rendőrség, nem tudják alkalmazni Ficóék Beneš-törvényét

Nem az volt a kormány célja, hogy ez a törvény alkalmazható legyen, mondta Fiala-Butora János jogász a Büntető törvénykönyv módosításáról. Kiderült, hogy a Beneš-dekrétumok szabadon megkérdőjelezhetők és bírálhatók a rendőrség szerint is. [...] Fiala-Butora és Orosz péntek délelőtt arról tájékoztattott, hogy a komáromi rendőrkapitányság elutasította az önfeljelentésüket, mégpedig három okból. Az első, hogy tulajdonképpen nem világos, mit kellene büntetni. A második okként azt jelölték meg, hogy a közügyekre vonatkozó kijelentéseket védi a szólásszabadság, amelyet az alkotmány garantál... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Új igazgató, új irányok a Duna Menti Múzeumban

2026 január közepe óta Hushegyi János áll a komáromi Duna Menti Múzeum élén. Hogyan teltek az első napjai az intézmény igazgatójaként? Milyen múzeumot képzelt el, milyen kihívásokkal szembesült eddig, és merre tart vezetése alatt a Duna Menti Múzeum? Szó esett arról is, mitől lehet egy múzeum igazán élő, XXI. századi intézmény... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Híd a kultúrák között - író-olvasó találkozó Füleken Lucia Molnár Satinskával

A Füleki Városi Könyvtárba látogatott Lucia Molnár Satinská pozsonyi író, aki műveivel hidat épít a kultúrák között. Az író – olvasó találkozó során szót ejtettek a szlovák – magyar együttélésről, a többnyelvűség szépségeiről és arról, miért fontos a közös hang megtalálása. Az író, műfordító nem először látogatott el Fülekre. Most a legújabb publikációi kapcsán kereste meg őt a Füleki Vármúzeum... Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Nők az idegösszeomlás szélén – erőset üt a kassai Thália komédiája

A színházi komédia mindig azok közé a műfajok közé tartozott, amelyek nagyító alatt mutatták meg a társadalom valódi karaktereit és arculatát. A kassai Thália Színház legújabb bemutatója ugyanakkor bizonyítja, hogy a színházi komédia ma is lehet igényes szórakozás, markáns rendezői kézjeggyel és művészi karakterrel. Gardenő Klaudia rendezőnő először dolgozott a Thália Színházban. A Nők az idegösszeomlás szélén című musicalt állította színpadra, amely Pedro Almodóvar legendás filmje alapján készült... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Kittenberger Kálmán nyomában Léva utcáin

Idén emlékezünk meg Kittenberger Kálmán, a nagy Afrika-kutató születésének 145. évfordulójáról, részben ennek apropóján is szervezték meg a városnéző sétát szülővárosában Léván. A március 7-ei Kittenberger Kálmán nyomában című tematikus sétán a jeles vadász és preparátor lévai kötődéseit járták be az érdeklődők. Az eseményre a Szlovák Könyvtárak Hete program részeként került sor. Mint a gyülekezőnél Pleva Péter, a Barsi Múzeum munkatársa, idegenvezető kifejtette: [...] Mint a sétavezető hangsúlyozta: Kittenberger Kálmántól nagyon sok írás fennmaradt, megörököltette utazásait, vadászatait, azonban a gyermekkoráról nagyon keveset írt... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Vigyázat, történelemhamisítás

A minap egy fölöttébb veszélyes és ezért káros jelenségre lettem figyelmes. A youtube csatornán filmek garmadája várja a gyanútlan fogyasztót, hogy lopja idejét mindenféle érkedfeszítő történettel, melyeket gyaníthatóan a mesterséges intelligencia segítségével agyalnak ki. A szöveget is az MI olvassa. Ezt abból lehet tudni, hogy a számokkal gyakran hadilábon áll és egyes szavakat hibásan ejt ki. Például az igazságot mindig zs-vel ejti. [...] Külön csoportot alkotnak a történelmi témájú filmek. Ezeken belül kiemelten sok foglalkozik a második világháború eseményeivel. De más korokkal is. Gyakran rég ismert tényeket igyekeznek szenzációként eladni... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)